

Notat

Analyse af kapacitet på plejeboligområdet i Syddjurs Kommune Befolkningsprognose 2021

Dette notat beskriver befolkningsprognosen for de fire plejeboligdistrikter med henblik på at kortlægge det fremtidige behov for plejeboliger i Syddjurs Kommune. Notatet er baseret på den seneste befolkningsfremskrivning for 2021 og opgørelse over aktivitetsmønstre i 2020 og 2021 sammenholdt med kommunens nuværende antal plejeboliger.

Både de faktiske tal og forventningerne i befolkningsprognosen ændrer sig over tid. Der er således tale om et her-og-nu-billede (maj 2021) på nogle af de opmærksomhedspunkter, der ligger de kommende år. Jo længere ud i fremtiden, jo større usikkerhed.

Notatet indeholder følgende elementer:

- Kort sammenfatning af notatet
- Oprindeligt principprogram for udbygning af plejeboliger i Syddjurs Kommune
- Analyse af Syddjurs Kommunes dækningsprocent på plejeboligområdet og det fremtidige behov
- Aktivitetsmønstre i plejeboligerne i Syddjurs Kommune

Indholdsfortegnelse

1. Kort sammenfatning af notatet	3
2. Oprindeligt politisk besluttet principprogram for udbygning af plejeboliger i Syddjurs Kommune.....	3
3. Analyse af Syddjurs Kommunes dækningsprocent på plejeboligområdet og det fremtidige behov	4
3.1. Demografisk udvikling i Syddjurs Kommune	4
3.2. Udvikling i alder og demografi i Syddjurs Kommune	4
3.3. Plejeboliger i Syddjurs Kommune 2021	6
3.4. Dækningsprocent og det fremtidige behov for plejeboliger	6
4. Aktivitetsmønstre i plejeboligerne i Syddjurs Kommune	8
4.1. Udvikling i venteliste	8
4.2. Udvikling i ledige plejeboliger	9
4.3. Aktuell aldersfordeling	9

1. Kort sammenfatning af notatet

Analysen af kapaciteten på plejeboligområdet i Syddjurs Kommune giver anledning til følgende konklusioner:

- Fremskrivningen viser, at der fremover bliver flere ældre borgere over 80 år i Syddjurs Kommune. Antallet af 80+ årige forventes at stige med 63 % frem mod 2030.
- Den seneste befolkningsfremskrivning for 2021 holdt op imod den politisk besluttede dækningsgrad på lige under 14 % viser, at der allerede i dag er behov for flere plejeboliger, og at behovet gradvist forventes at stige de kommende år.
- Befolkningsfremskrivningen viser, at den største stigning i andelen af 80+ årige forventes at være i den østlige og vestlige del af Syddjurs Kommune (Ebeltoft og Hornslet). I området omkring Ebeltoft forventes der at komme den absolutte største stigning i antallet af 80+ årige (stigning på 591 borgere), mens der i området omkring Hornslet forventes at komme den største stigning relativt (72,3 %) sammenlignet med 2021.
- Fremskrivningsbehovet på længere sigt viser, at behovet for at bygge flere plejeboliger vil være størst i den vestlige del af kommunen (området omkring Hornslet), hvor dækningsgraden i 2030 forventes at falde til 5,9 %. Det er derfor nærliggende at revurdere beslutningen fra med Budget 2016, hvor Ringparken i Ryomgård blev udpeget som et disponibelt byggeareal til en videre udbygning af plejeboliger i Syddjurs Kommune.
- Med afsæt i en analyse gennemført af den eksterne rådgiver Kuben Management i foråret 2021 forventes det muligt at imødekomme noget af efterspørgslen omkring Hornslet ved at modernisere de tidligere demensplejeboliger på plejecenter Rosengården. En modernisering vil kunne skabe 13 nye plejeboliger på Rosengården, og dækningsgraden vil være 7,5 % i 2030.
- Der er allerede på nuværende tidspunkt en stor efterspørgsel på kommunens plejeboliger. Der udarbejdes løbende en oversigt over antallet af borgere på venteliste og antal ledige boliger. Aflæsningen af disse data viser, at behovet for plejeboliger er stigende.
- Dette notat lægger op til, at flere parametre med fordel kan undersøges nærmere i en uddybende analyse. Dette er nødvendigt for at få flere og bedre oplysninger til at træffe beslutninger ud fra i forhold til at vurdere det nøjagtige kapacitetsbehov

2. Oprindeligt politisk besluttet principprogram for udbygning af plejeboliger i Syddjurs Kommune

På baggrund af sektorplanlægning på sundhed- og omsorgsområdet og de politiske beslutninger ved budgetlægningen i 2016 og budgetoverslagsårene, er der udpeget følgende udviklingsområder vedrørende videre udbygning på plejeboligområdet:

- Området ved Ringparken i Ryomgård, hvor der er disponibelt byggeareal
- Området ved Lyngparken i Knebel, hvor Syddjurs Kommune ejer et stort areal

Som led i sektorplanarbejdet på ældreområdet vedtog Byrådet i 2011 et principprogram for udvikling og udbygning af ældre- og plejeboliger med tilhørende centerfaciliteter. Af programmet fremgår, at planen for udbygning af kommunens plejeboliger skal leve op til nedenstående udviklingsmål:

- Fremtidigt plejeboligbyggeri tager afsæt i kommunes overordnede værdigrundlag
- Plejeboligkapaciteten udvides således at borgere med behov for plejebolig sikres tryghed om et kvalificeret tilbud inden for få måneders ventetid
- At plejeboligerne samles i fem større enheder med henblik på at optimere driftsøkonomien

- At borgere med svær demens og eventuelle medfølgende forstyrrelser i adfærd sikres et målrettet botilbud, både hvad angår permanente boliger og pladser til midlertidigt ophold samt dagtilbud.

Der er i de forløbne år gennemført en række analyser af det fremtidige kapacitetsbehov på plejeboligområdet. Med baggrund i en analyse og vurdering i forbindelse med budgetprocessen for 2017 blev en passende dækningsgrad for plejeboliger i kommunen fastlagt til lige under 14 %.

3. Analyse af Syddjurs Kommunes dækningsprocent på plejeboligområdet og det fremtidige behov

Dette afsnit beskriver Syddjurs Kommunes nuværende dækningsprocent på plejeboligområdet og det fremtidige behov for plejeboliger baseret på befolkningsudviklingen i kommunen¹, den geografiske spredning samt den politisk besluttede dækningsprocent.

3.1. Demografisk udvikling i Syddjurs Kommune

Den aldersmæssige udvikling i Syddjurs Kommunes befolkning (demografien) viser et stigende antal borgere og herunder særligt ældre indbyggere. Den seneste opdaterede befolkningsprognose for 2021 forudsiger, at antallet af 80+ årige, som er den primære målgruppe for plejeboliger, vil stige fra 2.452 indbyggere til 3.998 indbyggere fra 2021 til 2030. Det svarer til en stigning på 63 %.

Tabel 1: Befolkningsfremskrivning i Syddjurs Kommune			
	2021	2025	2030
Den samlede befolkning	43.168	44.561	45.968
65 – 74 årige	6.222	5.994	6.127
75 – 79 årige	2.467	2.872	2.659
80 – 89 årige	2.114	2.691	3.462
90 + årige	338	405	536
65+ årige	11.141	11.962	12.784
65+ årige andel af samlet befolkning	25,8 %	26,8 %	27,8 %
80+ årige	2.452	3.096	3.998
80 + årige andel af samlet befolkning	5,7 %	6,9 %	8,7 %

3.2. Udvikling i alder og demografi i Syddjurs Kommune

Med afsæt i tabel 1 er den generelle befolkningsudvikling i Syddjurs Kommune karakteriseret ved en stigning i andelen af ældre. Nedenstående tabel 2 belyser udviklingen af 65+ årige og 80+ årige fordelt på kommunens plejeboligdistrikter. Det er således en måde at belyse, hvordan den geografiske fordeling af borgerne forventes at udvikle sig fra 2021 til 2030.

¹ Befolkningsprognosen er udarbejdet af Syddjurs Kommune i 2021.

Tabel 2: Befolkningsfremskrivning fordelt på plejehjemdistrikter for 65+ årige og 80+ årige								
	65+ årige				80+ årige			
	2021	2025	2030	Vækst i procent (2021 – 2030)	2021	2025	2030	Vækst i procent (2021 – 2030)
Nord (Kolind-Ryomgård)	1.640	1.830	2.006	22 %	332	403	550	65,7 %
Syd (Rønde-Thorsager-Mols)	3.219	3.377	3.491	8,5 %	722	881	1.099	52 %
Øst (Ebeltoft – Tirstrup)	4.004	4276	4.497	12,3 %	900	1.156	1.491	65,7 %
Vest (Hornslet-Ådalen-Mørke)	2.278	2.480	2.790	22,4 %	498	656	858	72,3 %
Total	11.141	11.962	12.784	14,8 %	2452	3096	3.998	63 %

Det fremgår af tabellen, at den relative vækst for de 65+ årige er størst i henholdsvis Vest (Hornslet-Ådalen-Mørke) og Nord (Kolind-Ryomgård). Omvendt er den absolutte vækst for de 65+ årige størst i Øst (Ebeltoft-Tirstrup).

Tabel 3: Den generelle befolkningsfremskrivning fordelt på plejeboligdistrikterne				
Plejeboligdistrikt	2021	2025	2030	Vækst i procent (2021 – 2030)
Nord (Kolind-Ryomgård)	8.268	8.359	8.356	1 %
Syd (Rønde-Thorsager-Mols)	12.061	12.320	12.878	6,8 %
Øst (Ebeltoft –Rosmus)	11.018	11.278	11.328	2,8 %
Vest (Hornslet-Ådalen-Mørke)	11.821	12.604	13.406	13,4 %
Total	43.168	44.561	45.968	6,5 %

For de 80+ årige er den relative vækst størst i Vest, mens den absolutte vækst er størst i Øst. Det er forventningen, at andelen af 80+ årige i Vest vil stige med 72,3 % frem mod 2030, mens Øst vil stige med 65,7 %. Det er dog væsentligt at bemærke, at Øst og området omkring Ebeltoft forventes at stige med 591 indbyggere over 80 årige frem mod 2030.

Sammenlignet med tabel 2 og fordelingen af de 65+ årige og 80+ årige fordelt på plejeboligdistrikter, forholder det sig på nogenlunde samme vis for den generelle befolkningsfremskrivning fordelt på plejeboligdistrikterne (tabel 3). Den absolutte og relative vækst forventes at være størst i Vest, mens den forventes at være mindst i Nord. Der forventes også en væsentlig stigning på 817 borgere i Syd (Rønde-Thorsager-Mols).

3.3. Plejeboliger i Syddjurs Kommune 2021

Tabel 4 viser antallet af plejeboliger i Syddjurs Kommune i 2021. Syddjurs råder aktuelt over 305 plejeboliger fordelt på fem plejecentre geografisk spredt i kommunen.

Der blev med Budget 2020 midlertidigt nedlukket 12 boliger på plejecenter Søhusparken. De 12 boliger forventes idriftsat fra 2022. Analysen vil derfor fremadrettet medtage alle 110 plejeboliger i Søhusparken.

Plejeboliger i Syddjurs Kommune	Nuværende boliger (inkl. igangsatte byggerier)
Frejasvænge (Kolind)	40
Søhusparken (Ebeltoft)	110
Lyngparken (Knebel)	21
Lillerup (Rønde)	83
Rosengården (Hornslet)	51
I alt	305

3.4. Dækningsprocent og det fremtidige behov for plejeboliger

Tabel 5 viser illustrerer Syddjurs Kommunes behov for plejeboliger i fremadrettet med udgangspunkt i befolkningsprognosen for 2021.

	Befolkningsfremskrivning					Kapacitet 2021	Nuværende dækningsprocent 2021	Antal plejeboliger med dækningsprocent på 13,9 % (antal ekstra plejeboliger sammenlignet med i dag)		
	2021	2022	2025	2030	Stigning 2021 - 2030			2021	2025	2030
80+ årige	2.452	2.598	3.096	3.998	63 %	305	12,4 %	341 (36)	430 (125)	496 (191)

Syddjurs Kommune råder aktuelt i 2021 over 305 plejeboliger og opholdt mod den seneste befolkningsprognose for 2021 giver det en dækningsprocent på 12,4 %. Det betyder, at den nuværende dækningsprocent allerede er for lav i forhold til den politisk besluttede, og at der allerede i 2021 er behov for flere plejeboliger.

Hvis det forudsættes, at den nuværende politisk besluttede dækningsprocent på lige under 14 % skal fastholdes, og at befolkningsfremskrivningen er retvisende, skal Syddjurs Kommune udvide antallet af plejeboliger de kommende år.

Det fremgår til højre i tabel 5, at med en dækningsprocent på lige under 14 % (13,9%) burde Syddjurs Kommune råde over 341 plejeboliger i 2021 og udvide til at råde over 496 plejeboliger i 2030. Med andre ord skal der udvides med 191 flere plejeboliger i 2030 end i dag – såfremt dækningsprocenten på 13,9 % fastholdes.

Nedenstående tabel 6 illustrerer udviklingen i dækningsprocenten for Syddjurs Kommune frem mod 2030, hvis den nuværende kapacitet på 305 plejeboliger fastholdes samt den forventede dækningsprocent fordelt på plejeboligdistrikter.

Tabel 6: Den fremtidige dækningsprocent for 80+ årige med nuværende antal plejeboliger				
		Befolkningsprognose	Antal plejeboliger	Dækningsprocent
Hele Syddjurs Kommune	2021	2.452	305	12,4 %
	2025	3.096	305	9,9 %
	2030	3.998	305	7,6 %
Nord (Kolind-Ryomgård)	2021	332	40	12 %
	2025	402	40	10 %
	2030	550	40	7,3 %
Syd (Rønde-Thorsager-Mols)	2021	722	104	14,4 %
	2025	881	104	11,8 %
	2030	1.099	104	9,5 %
Øst (Ebeltoft-Tirstrup)	2021	900	110	12,2 %
	2025	1.156	110	9,5 %
	2030	1.491	110	7,4 %
Vest (Hornslet-Ådalen-Mørke)	2021	498	51	10,2 %
	2025	656	51	7,8 %
	2030	858	51	5,9 %

Med baggrund i befolkningsprognosen og Syddjurs Kommunes nuværende plejeboligkapacitet udgør dækningsprocenten 12,4 % i 2021. Det forventes, at den fremtidige dækningsprocent for 80+ årige løbende vil falde til 7,6 % i 2030.

Det fremgår af tabel 6, at det største behov for at bygge flere plejeboliger vil være i den vestlige del af Syddjurs Kommune og området omkring Hornslet. Hvis det nuværende antal plejeboliger på Rosengården i Hornslet fastholdes til at være 51 plejeboliger i 2030 forventes dækningsgraden at falde til 5,9 %.

Med baggrund i fremskrivningsbehovet fordelt på plejeboligdistrikterne anbefales det at revurdere beslutningen fra med Budget 2016, hvor Ringparken i Ryomgård blev udpeget som et disponibelt byggeareal til en videre udbygning af plejeboliger i Syddjurs Kommune.

Med afsæt i en analyse gennemført af den eksterne rådgiver Kuben Management i foråret 2021 vurderes det muligt at imødekomme noget af efterspørgslen på plejeboliger omkring Hornslet ved at modernisere de tidligere demensplejeboliger, så de fremover kan udlejes som støttede plejeboliger. De tidligere

demensplejeboliger på Rosengården blev nedlagt i forbindelse med udvidelse af Frejasvænge i 2019, og i dag betaler Syddjurs Kommune ca. 0,7 mio. kr. årligt i tomgangsleje. En modernisering af de tidligere plejeboliger vil kunne skabe 13 nye plejeboliger i Hornslet og dermed afhjælpe kapacitetsbehovet, så dækningsgraden i 2025 vil være 9,8 % fremfor 7,5 % samt 7,5 % i 2030 fremfor 5,9 %.

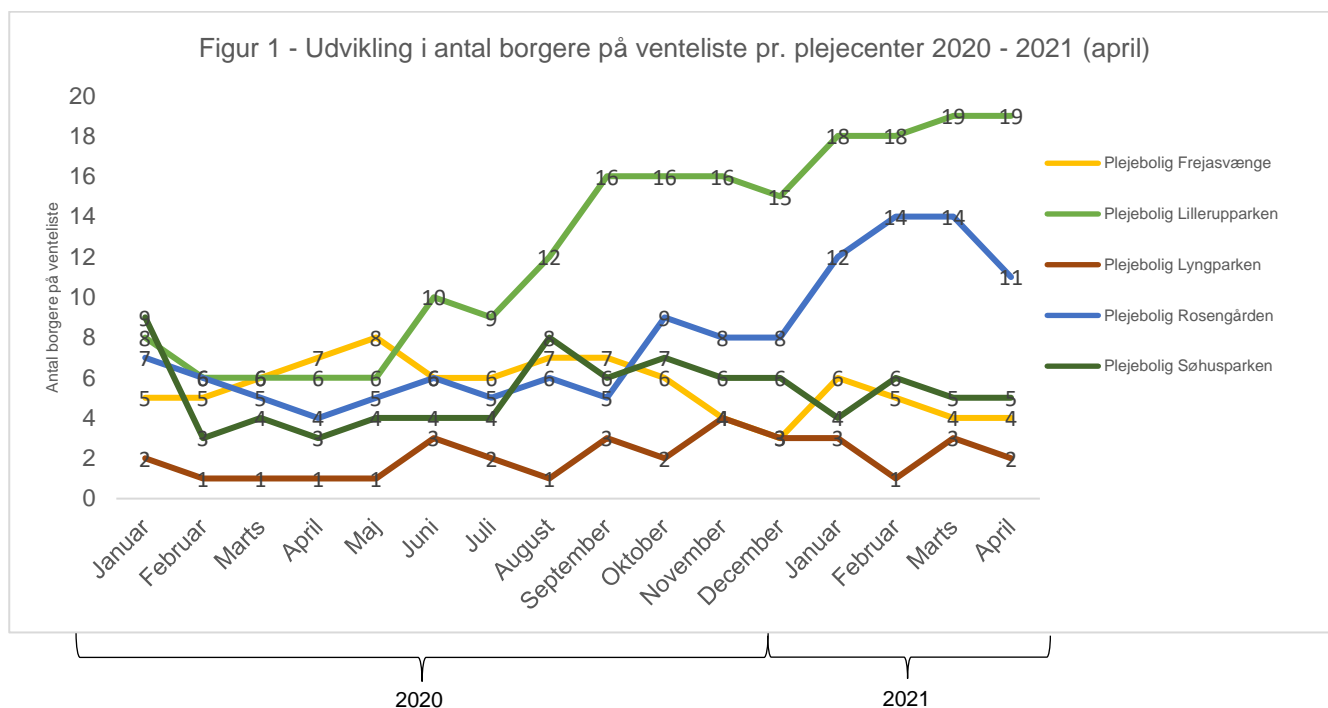
Vurderingen af det fremtidige behov for plejeboliger i Syddjurs Kommune beror i dette notat på den forventede befolkningsudvikling for 80+ årige, og vurderingen rummer ikke en forudsætning om f.eks. "sund aldrig". Såfremt der i en nærmere analyse skal foretages en mere nøjagtig størrelse af kapacitetsbehovet på plejeboligområdet (antallet af plejeboliger), vil det være naturligt at medtænke flere forudsætninger herunder forudsætningen om "sund aldrig" på en sådan måde, at behovet for plejeboliger reduceres i takt med den forventede stigning i sundheden blandt ældre i befolkningen.

4. Aktivitetsmønstre i plejeboligerne i Syddjurs Kommune

Dette afsnit beskriver udviklingen i venteliste, antal ledige plejeboliger, den aktuelle aldersfordeling samt gennemsnitlig opholdslængde for beboere i plejeboliger i Syddjurs Kommune.

4.1. Udvikling i venteliste

Figur 1 viser udviklingen i antal borgere på venteliste til en plejebolig i Syddjurs Kommune i perioden 2020 – 2021 (til og med april).

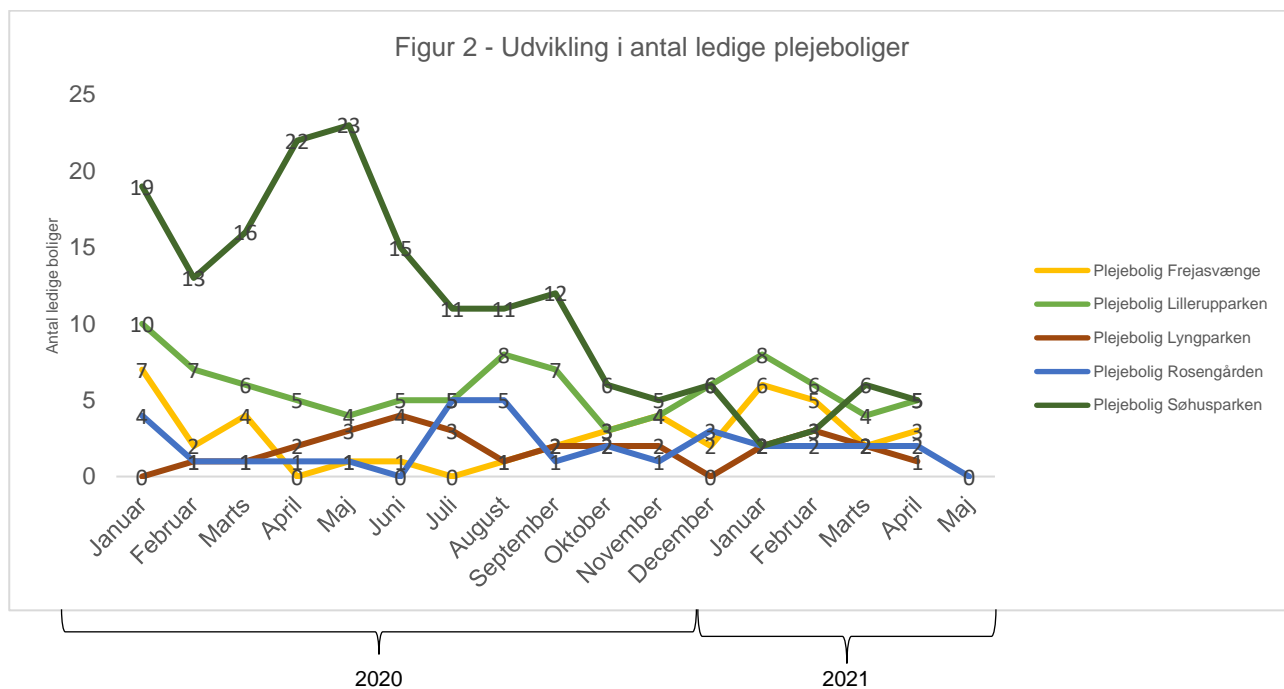

Hvor tidligere analyser (rapport til Budget 2021) har vist, at den stigende tendens i antal borgere på venteliste i 2017-2018 blev delvist modsvaret med åbning af flere plejeboliger i 2019 (Frejasvænge og Lillerupparken), synes der at være en tendens til en igen stigende efterspørgsel på plejeboliger i Syddjurs Kommune.

Antallet af borgere på venteliste har i perioden været særligt stigende for plejecentrene Lillerupparken i Rønde og Rosengården i Hornslet.

4.2. Udvikling i ledige plejeboliger

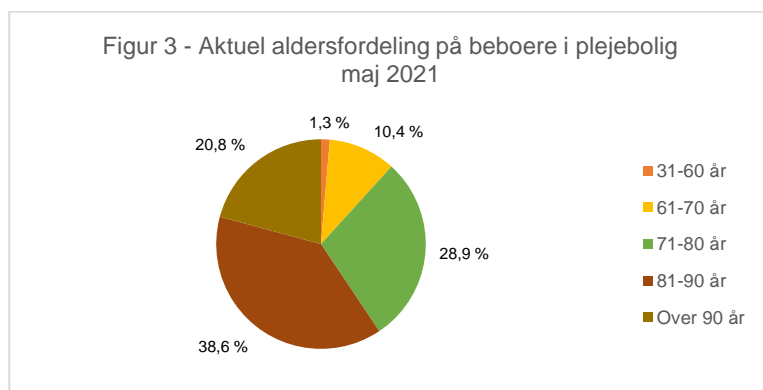
Figur 2 viser udviklingen i antal ledige plejeboliger i Syddjurs Kommune i perioden 2020 – 2021 (til og med april).

Der skal her gøres opmærksom på, at den store nedgang i antal ledige plejeboliger i Søhusparken også skyldes Byrådets beslutning ved genåbningen af Budget 2020 om midlertidig nedlukning af 12 boliger. Med beslutningen om en midlertidig nedlukning i anden halvdel af 2020 og hele 2021 fremgår de 12 boliger ikke op opgørelsen fra september 2020.

4.3. Aktuell aldersfordeling

Figur 3 illustrerer den aktuelle aldersfordeling hos borgere, der bor i plejebolig i maj 2021.

Det fremgår af figuren, at ca. 60 % af beboerne i plejeboligerne i Syddjurs Kommune er over 81 år, mens kun 1,3 % af beboerne er under 60 år.